## A letter from Europe, 1948.

## Transl. Ilan Pillemer May 11, 2021

Chapter 14, College Yiddish, Translation exercise of a letter from Europe in 1948.

We have been already here in Germany for three years, and we still cannot leave from here. I had hoped to be able to travel to the land of Israel - to my sister, Hannah. As you well know, she was already there from before the war, together with her husband. But currently they won't let anyone travel there. We also cannot go to America because my wife and I are included in the Polish quota - and we need to wait many years for an American visa. We must remain meanwhile here in Germany, amongst people who murdered, or helped murder, our brothers. Often we think that the world has forgotten about us. The end of our woes is still so far away!

The Germans murdered my brother Yosef, and we do not even know when his Yartzheit is. At the moment, my other brother Avraham is living together with us. The Germans took him for labour, together with a further four thousand men from the Warsaw ghetto. They were in a concentration camp, and built roads. Before the end of the war, they escaped from the concentration camp and hid themselves in the forest. Meanwhile Abraham's wife and his daughter disguised themselves as Christians and hid themselves in the Gentile part of the

מיר זײַנען שוין דאָ אין דײַנטשלאַנד דרײַ יאָר, און מיר קענען נאָך אַלץ פֿון דאַנען ניט אַוועקפֿאַרן. איך האָב געהאָפֿט צו קענען פֿאָרן קיין ארץ-ישראל צו מײַן שוועסטער חנחן. דו ווייסט דאָד, זי איז שוין דאַרטן פֿון פֿאָר דער מלחמה, צוזאַמען מיט איר מאַן. אָבער איצט לאָזט מען אַהין ניט פֿאָרן, ווייַל איך און אַמעריקע קענען מיר אויך ניט פֿאַרן, ווייַל איך און מיין פֿרוי זײַנען אויף דער פּוילישער קוואָטע, און מיר דאַרפֿן וואַרטן אויף אַן אַמעריקאַנער וויזע אַ סך יאָרן. מוזן מיר דערווייַל בלײַבן דאָ אין דײַטשלאַנד, צווישן מענטשן וואָס האָבן אומגעברענגט אָדער געהאָלפֿן אומברענגען אונדזערע ברידער. אפֿט טראַכטן מיר, אַז די וועלט האָט אַונדז פֿאַרגעסן. דער סוף פֿון אונדזערע צרות איז נאָך אַזוי ווײַט!

יניטשן אומגעברענגט, מינין ברודער יוסף האָבן די דייַטשן אומגעברענגט, און מיר ווייסן אַפֿילו ניט, ווען זײַן יאָרצײַט איז. צוזאַמען מיט אונדז וווינט איצט מײַן אַנדערע ברודער אַבֿרהם. די דייַטשן האָבן אים גענומען אויף אַרבעט צוזאַמען מיט נאָך פֿיר טויזנט מענער פֿון וואָרשעווער געטאָ. זיי זײַנען געווען אין אַ קאָנצענטראַציע-לאַגער און האָבן האָבן געבויט וועגן. פֿאַרן סוף פֿון דער מלחמה זײַנען זיי אָנטלאָפֿן פֿון קאָנצענטראַציע-לאַגער און האָבן זיך באַהאַלטן אין וואַלד. דערווייַל האָבן אַבֿרהמס פֿרוי און זײַן טאָכטער זיך פֿאַרשטעלט פֿאַר קריסטן פֿרוי און זײַן טאָכטער זיך פֿאַרשטעלט פֿאַר קריסטן שטאָט. זיי האָבן געאַרבעט ווי דינסטן אין אַ פּויליש שטאָט. זיי האָבן געאַרבעט ווי דינסטן אין אַ פּויליש הויז. קיינער האָט ניט געטאָרט וויסן, אַז זיי זײַנען הויז.

city. They worked as maids in a Polish household. No-one could be allowed to know that they were Jews. They saw how the Germans stormed the ghetto with tanks and aeroplanes. In the ghetto men, women and children battled; but they were amongst the Christians and could not do anything themselves.

After the liberation Avraham found his wife and daughter. Through a miracle all three of them survived. They came here two years ago.

ייִדן. זיי האָבן געזען, ווי די דײַטשן שטורעמען די געטאָ מיט טאַנקען און אַעראָפּלאַנען. אין געטאָ האָבן געטאָ מיט טאַנקען און אַעראָפּלאַנען. אין געטאָ האָבין 30R זײַנען געווען צווישן קריסטן און האָבן גאָרניט געקענט טאָן.

"נאָך דער באַפֿרײַונג האָט אַבֿרהם געפֿונען זײַן פֿרױ און טאָכטער. װי דורך אַ נס זײַנען אַלע דרײַ געבליבן לעבן. נאָך צװײַ יאָר זײַנען זיי געקומען 35R אַהער.